

19. Çinli Türkoloji öğrencilerine uygulanan yaz okulu değerlendirilmesi: İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı Projesi¹

Pınar IŞIK²

Ömer Faruk IŞIK³

APA: Işık, P.; Işık, Ö. F. (2021). Çinli Türkoloji öğrencilerine uygulanan yaz okulu değerlendirilmesi: İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı Projesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (23), 282-299. DOI: 10.29000/rumelide.948365.

Öz

Bireyler eğitim, ticaret, turizm ve evlilik gibi çeşitli sebeplerden dolayı yabancı dil öğrenmek istemektedirler. Bu bağlamda öğrenmek istedikleri dil için kendi imkânlarıyla ya da burs/proje gibi imkânlarla hedef dili öğrenmeye yönelmektedirler. Bu çalışma da yurt dışında lisans olarak Türkçe bölümünde okuyan Çinli öğrencilerin Türkçe seviyelerini yükseltmeleri ve Türk kültürünü yakından tanımaları için yapılan İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı isimli yaz okulu projesinin çıktılar ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesini kapsamaktadır. Araştırmanın katılımcılarını Zhejiang Uluslararası Çalışmalar Üniversitesinde (浙江外国语学院) öğrenim gören 9'u kız 1'i erkek olmak üzere toplam 10 Türkçe bölümü öğrencisi oluşturmaktadır. Nitel araştırma deseni kullanılan araştırmada öğrencilerin Türk kültürüne dair edindikleri bilgi ve deneyimler ile proje hakkındaki görüşlerine dair veriler betimsel analizden yararlanılarak incelenmiştir. Öğrencilerin Türkiye ve Çin arasındaki farklılıklara ilişkin görüşleri e-posta yoluyla toplanırken proje hakkındaki görüşlerini tespit etmek amacıyla 4 maddelik "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin iki ülke arasındaki farklılıklara ilişkin görüşleri 13 tema (yemek, toplum alışkanlıkları, ulaşım, din, fiziki görünüş, alışveriş, dil, geleneksel sanatlar, sosyal yapı, vatandaşlık görevleri, güvenlik ve sokak) etrafında toplanmıştır. İstanbul'da gerçekleştirilen İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı Projesi, Türkçe öğrenen Çinli öğrenciler üzerinde hem Türkiye algısını hem de Türkçe seviyelerini olumlu yönde etkilemiştir. Projenin amaçları içinde yer alan; 3 haftalık yoğun Türkçe dersleri ile öğrencilerin dil becerilerinin geliştirilmesi, Türk toplumunu ve kültürünü yakından tanımalarının sağlanması, yapılacak gezi ve etkinlikler ile aktif öğrenmelerinin sağlanması gibi noktalarda programın da amaçlarını yerine getirdiği saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Çin, Türkoloji, yabancı dil olarak Türkçe, yaz okulu

Summer school evaluation applied to Chinese Turcology students: "The Turkish Language Caravan of the Silk Road" Project

Abstract

Individuals want to learn a second language for various reasons such as education, trade, tourism and marriage. In this regard, they tend to learn the target language with their own means or opportunities such as scholarships/projects. This study includes the evaluation of the summer

¹ Bu makale II. Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.
² Öğr. Gör., Zhejiang International Studies University, Turkish Department (Hangzhou, Çin), pinarc91@gmail.com , ORCID ID: 0000-0003-4695-8700 [Araştırma makalesi, Makale kayıt tarihi: 20.03.2021-kabul tarihi: 20.06.2021; DOI: 10.29000/rumelide.948365]
³ Öğr. Gör., Zhejiang International Studies University, Turkish Department (Hangzhou, Çin), isikfrk@gmail.com , ORCID ID: 0000-0002-3773-4089

school project named "The Turkish Language Caravan of the Silk Road" in terms of outputs and student views, which is designed for Chinese undergraduate students studying abroad in the Turkish department to improve their Turkish level and get to know Turkish culture better. The participants of the research consist of 10 Turkish department students, 9 female and 1 male, at Zhejiang International Studies University (浙江外国语学院). In the research, in which qualitative research design was used, the data about the knowledge and experiences of the students about Turkish culture and their opinions about the project were obtained by using descriptive analysis. The "Semi-Structured Interview Form" consisting of 4 items was used in order to determine the opinions of the students about the project while collecting the opinions of the students on the differences between Turkey and China via e-mail. As a result, As a result, students' views on the differences between the two countries were gathered around 13 themes (food, social habits, transportation, religion, physical appearance, shopping, language, traditional arts, social structure, civic duties, security and street). "The Turkish Language Caravan of the Silk Road" Project held in Istanbul, has developed perceptions of Turkey of Chinese students in a positive way who learn Turkish and positively affected their Turkish level. It has been determined that the items included in the objectives of the project were realized and they fulfilled the objectives of the program. These are items such as improving the language skills of students with 3-week intensive Turkish lessons, providing them to get to know Turkish society and culture closely, ensuring active learning of students with trips and activities to be made.

Keywords: China, Turcology, Turkish as a foreign language, summer school

1. Giriş

Yabancı dil, TDK'nın Güncel Türkçe Sözlüğü'nde (2020) "Ana dilin dışında olan dillerden her biri" iken yine TDK'nın Eğitim Terimleri Sözlüğü'nde (2020) "Öğrencilere, akademik, toplumsal ve meslekle ilgili gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla ana dili dışında öğretilen dil" olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda yabancı dil, bireylerin bilinçli olarak öğrenmek istedikleri toplumlarına ait olmayan yeni bir dildir. Kişisel olarak bireyler; farklı dil öğrenmeye ilgi duymak, kariyerinde gelişim sağlamak, evlenerek akraba ilişkileri içine girmek gibi bireysel sebeplerin yanında uluslararası ilişkilerde devletlerin siyasi, sosyal, kültürel ve eğitim gibi alanlarına da olumlu katkılar edindirmeyi amaçlamaktadırlar (Balcı ve Melanlıoğlu, 2020). Bu bağlamda yabancı dil öğrenmenin çeşitli nedenleri arasında iş bulmak, eğitim, kişisel zevk, uluslararası ticaret yapabilmek, başka toplumları anlayabilmek gibi bireyin isteğine bağlı olarak gelişen sebepler olsa da mülteci olmak, herhangi bir sebepten dolayı yurt dışında yaşamak zorunda kalmak gibi zorunlu sebepler de bireyleri yabancı dil öğrenmeye mecbur bırakmaktadır. Gallagher-Brett'in (2004: 8) üniversite öğrencileriyle yaptığı çalışmada öğrencilerin; vatandaşlık, iletişim, ekonomik, sosyal ve politik boyut, demokrasi, istihdam, toplumsal uyum, küreselleşme, kimlik, kültürlerarası yetkinlik, uluslararası boyut, dış politika, dil farkındalığı, seyahat, çokdillilik, bireyin kişisel ve sosyal gelişimi ile değerler gibi nedenlere bağlı olarak yabancı dil öğrenmek istedikleri tespit edilmiştir. Avrupa Komisyonu'na (2006: 36) ait bir araştırmada ise bireylerin yabancı dil öğrenme nedenleri arasında; seyahat, iş amaçlı, kişisel memnuniyet, yurt dışında çalışabilmek, kendi ülkesinde daha iyi bir iş bulabilmek, diğer kültürleri anlayabilmek, dünyadaki yaygın dili konuşabilmek ve yurt dışında eğitim alabilmek olduğu görülmüştür.

Bireyler yabancı dil öğrenimlerini bazen kendi ülkelerinde kurslara, üniversitede lisans bölümlerine, bazen de yurt dışında hedef dilin konuşulduğu ülkeye gidip sistemli bir eğitimle ya da çalışıp yaşayarak

öğrenme şeklinde gerçekleştirmektedirler. Yeni bir dil öğrenmek aynı zamanda yeni bir kültürü öğrenmeyi de beraberinde getirir. Dil aracılığı ile aktarılan kültür, yabancı dil öğrenen kişiyi de hedef dilin kültürünün bir parçası haline getirdiği gibi hedef dile ait konuşurlar ile yapılan dostluklar, arkadaşlıklar da ilgili kültürün derinlemesine anlaşılmasına yardımcı olmaktadır (Chwialkowska, 2020). Yabancı dil öğrenmek ve onu biliyor olmak sadece dil bilgisi kurallarını sıraya dizip ezberlemek değildir. Aynı zamanda hedef dilin kültürünü de tanımayı gerektirir (Dağabakan, 2006). Bu sayede hedef dile ait olan toplum bireylerini anlamak ve topluma uyum sağlamak da kolaylaşacaktır. Bu bağlamda sonraki dönemde kültür taşıyıcısı ya da kültür temsilcisi haline dönüşecek olan bireylerin hedef dile ait ülke ile kendi ülkeleri arasındaki köprüyü oluşturmaları iki ülke arasındaki diplomasi de olumlu yönde gelişmesine sebep olacaktır (Lee ve Ingenhoff, 2020).

Yabancı dil öğrenmek isteyen bazı bireyler, o dili öğrenmenin en kolay ve hızlı yolunun konuşulan dilin vatanına gitmek olduğunu düşünerek hareket etmektedirler. Bu kapsamda ya kendi imkânlarıyla ya da çeşitli burslarla hedef dile ait ülkeye gitmektedirler. Bu durum kimi zaman öğrenci değişim programlarıyla, kimi zaman devlet destekli burslarla kimi zaman da kısa dönem proje veya kurslarla bireyin ihtiyacını gidermektedir. Bu araştırma da, Çin'de bulunan Zhejiang Uluslararası Çalışmalar Üniversitesi (浙江外国语学院) Türkçe Bölümü öğrencilerine yönelik Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) ile İstanbul Aydın Üniversitesinin destekleriyle bir yaz okulu projesi hazırlanarak Çinli öğrencilerin hem Türkçe becerilerini geliştirmek hem de Türk kültürünü yakından tanımalarını sağlamak adına gerçekleştirilen projenin değerlendirmesini ve öğrencilerin gözünden Türkiye-Çin arasındaki farklılıkların belirlenmesini esas almıştır.

Proje hakkında

İpek Yolu'nun Türkçe kervanı (2019 İstanbul yaz okulu) programı

Amaç, kazanım, uygulama ve çıktılar

Zhejiang Uluslararası Çalışmalar Üniversitesi/浙江外国语学院, Türkçe Bölümü öğrencilerine yönelik olarak İstanbul Aydın Üniversitesi ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının (YTB) desteği ile 42 saat Türkçe dersi, 2 farklı geleneksel Türk sanatı atölye çalışması, İstanbul'da 22 farklı mekâna gezi, sinema-tiyatro ve alışveriş etkinlikleri ile öğrencilerin Çin kültürünü Türk öğrencilere tanıtmaları gibi etkinlikler planlanmıştır. Öğrenciler için maddi destek YTB tarafından sağlanırken Türkçe eğitimleri ücretsiz olarak İstanbul Aydın Üniversitesi Aydın TÖMER tarafından verilmiştir.

Planlanan ders ve etkinliklere yönelik amaç, kazanım ve uygulama yöntemleri aşağıda belirtilmiştir.

İPEK YOLU'NUN TÜRKÇE KERVANI: 2019 İSTANBUL YAZ OKULU

Program Başlangıç: 16.07.2019 Bitiş: 3.08.2019

Tarih	09.00-09.45	10.00-10.45	11.00-11.45	11.45-13.00	13.00-13.45	14.00-14.45	15.00-15.45	Akşam
15.07.2019	Öğrencilerin karşılıklı tanışması ve yurtlarına yerleştirilmesi							
16.07.2019	Geleneksel Türk Kahvaltısı	Oryantasyon	Öğle arası	Öğle arası	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Serbest Zaman
17.07.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Ebru Sanatı Atölye Çalışması			Serbest Zaman
18.07.2019	Sultan Ahmet, Ayasofya, Boğaz Turu							
19.07.2019	İstanbul Üniversitesinde Ders ve Boğaziçi Üniversitesi Gezisi							
20.07.2019	Drama Dersi	Drama Dersi	Drama Dersi	Öğle arası	Rahmi Koç Müzesi			
21.07.2019	Taksim, Galata Kulesi, Eminönü							
22.07.2019	Büyükdada Gezisi							
23.07.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Cam Boyama Atölye Çalışması		Açık hava sineması	
24.07.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Kapalı Çarşı			
25.07.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Rumeli Hisarı, Emirgan			
26.07.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Karagöz ve Hacivat Perde Oyunu			Serbest Zaman
27.07.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Serbest Zaman
28.07.2019	Panaroma1453, Minia Türk Gezisi, Eyüp Sultan Gezisi							
29.07.2019	Belgrad Ormanı Piknik							
30.07.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Drama Dersi	Drama Dersi	Drama Dersi	Konser
31.07.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Akşeriş Kültür: Marmarapark AVM			
01.08.2019	Çengelköy, Beylerbeyi, Üsküdar, Çamlıca Gezisi							
02.08.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Öğrencilerin Çin ve Çin Kültürünü Tanıtımları			
03.08.2019	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Türkçe Dersi	Öğle arası	Mezuniyet Töreni			Veda Yemeği
04.08.2019	Öğrencilerin Havaalanına Götürülmesi							

Görsel 1. İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı Projesinin Uygulama Planı.

I- Amaç ve kazanımlar

Programın amaç ve kazanımları aşağıda verilmiştir.

1. 3 haftalık yoğun Türkçe dersleri ile öğrencilerin (okuma-dinleme-yazma-konuşma) dil becerilerini geliştirmek.
2. Öğrencilerin Türk toplumunu ve kültürünü yakından tanımasını sağlamak.
3. Yapılacak gezi ve etkinlikler ile öğrencilerin aktif öğrenmelerini sağlamak.
4. Öğrencilere öğrendiklerini uygulama fırsatını vermek.

II- Uygulama

Türkçe dersleri

Yaz okulu kapsamında öğrencilerin günlük 3 dersten oluşan toplamda 15 günlük ders programı bulunmaktadır. Türkçe dersleri ve drama dersleri Aydın TÖMER'in Türkçe okutmanları tarafından verilmiştir.

Gezi ve etkinlikler

Gezi ve etkinliklerde asıl amaç öğrencilerin Türk toplumu ve kültürünü yakından tanımasını sağlamaktır. Bu nedenle yapılacak her etkinlik veya gezi öncesinde öğrencileri bilgilendirici

materyaller hazırlanmıştır. Bu materyaller öğrencilere ürün dosyası olarak verilmiştir. Her gezi ve etkinliğe ait gezi/etkinlik öncesi ve sonrası görüşler ile edinilen yeni kelimelerin yazılabilmesi için etkinlik köşeleri oluşturulmuştur. Ayrıca daha ayrıntılı bilgi almak isteyen öğrenciler için her etkinlik kâğıdına gezilecek yer ve yapılacak etkinliklerle ilgili detaylı bilgi veren video, Türkçe açıklamadan anlayamayanlar için İngilizce açıklamalı internet sitesi ve lokasyonun karekodu eklenmiştir. Eklenen karekodlar proje süresi boyunca aktif olacak şekilde ayarlandığı için proje bittikten sonra işlevlerini yitirmişlerdir. Örnek olması açısından aşağıda etkinlik dosyası ile birlikte verilmiştir.

İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı: 2019 İstanbul Yaz Okulu

Kapalıçarşı, İstanbul'un Fatih ilçesinde yer alır. Kapalıçarşı içerisinde 64 cadde ve sokak, iki bedesten, 16 han, 11 kapı ve yaklaşık 3600 dükkân bulunur. Toplam alanı 45.000 m2'dir ve içinde yaklaşık 20.000 kişi çalışır. Bu çarşı 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılmıştır. Kapalıçarşı bu özellikleri ile dünyanın en eski ve en büyük alışveriş merkezidir. Bazen bir günde yarım milyon insan Kapalıçarşı'yı ziyaret eder. Kapalıçarşı'nın yıllık ziyaretçi sayısı ise 90 milyondan fazladır.

Kapalıçarşı'nın içerisinde değerli mücevherat, silah, antika eşya, yeme-içme, halı, hediyelik eşya gibi birçok farklı türde dükkân görmek mümkündür.

daha fazla ...

video izle

konum

Görsel 2. Etkinlik Çalışma Kâğıdının Ön Sayfasına Bir Örnek.

Adres
RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Osmanağa Mahallesi, Mürver Çiçeği Sokak, No:14/8
Kadıköy - İSTANBUL / TÜRKİYE 34714
e-posta: editor@rumelide.com
tel: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616

Address
RumeliDE Journal of Language and Literature Studies
Osmanağa Mahallesi, Mürver Çiçeği Sokak, No:14/8
Kadıköy - ISTANBUL / TURKEY 34714
e-mail: editor@rumelide.com,
phone: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616

İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı: 2019 İstanbul Yaz Okulu

Adı-Soyadı		Tarih:	
Geziden/Etkinlikten Önce	Beklentilerim (Sizce burası nasıl bir yer?/ Sizce bu nasıl bir sanat?)		
Geziden/Etkinlikten Sonra	Yeni Öğrendiğim Kelimeler		
Geziden/Etkinlikten Sonra	İzlenimlerim (Gezdiğiniz yerler nasıldı? Burası Çin'de nereye benziyor? Burayı görünce ne hissettiniz?)		

Görsel 4. Etkinlik Çalışma Kâğıdının Arka Sayfasına Bir Örnek.

Gezi ve etkinlikler esnasında amaçlanan bir diğer kazanım ise öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmeleridir. Bu nedenle öğrenciler 2'şerli 5 gruba ayrılmıştır. Belirlenen etkinliklerde her bir grup etkinliği tanıtan Türkçe bir video hazırlamıştır. Yaz okulu boyunca her grup 2'şer video hazırlamıştır.

III- Çıktı

Yaz okulu sonunda öğrenciler;

Adres
RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi
Osmanağa Mahallesi, Mürver Çiçeği Sokak, No:14/8
Kadıköy - İSTANBUL / TÜRKİYE 34714
e-posta: editor@rumelide.com
tel: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616

Address
RumeliDE Journal of Language and Literature Studies
Osmanağa Mahallesi, Mürver Çiçeği Sokak, No:14/8
Kadıköy - ISTANBUL / TURKEY 34714
e-mail: editor@rumelide.com,
phone: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616

Gezi ve etkinlikler için hazırlanan bilgilendirme, kelime listesi, dinleme-izleme gibi ders materyallerine sahip olmuşlardır.

Yaz okulu sonunda her öğrencinin dosyasında kendi hazırladığı 10 tanıtım videosu bulunmuştur.

Türk kültürü, toplum ve yaşayışı, geleneksel Türk sanatları ve Türk tarihi hakkında daha fazla bilgi edinmişlerdir.

Araştırmanın amacı

Yapılan araştırmayla, gerçekleştirilen yaz okulunun değerlendirilmesi ile programın hedeflerinin gerçekleşip gerçekleşmediğini tespit etmek ve öğrencilerin Türkiye-Çin arasındaki farklılıklara ilişkin görüşlerini saptamak amaçlanmıştır. Uygulanan İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı isimli yaz okulunun amaçları; yoğun Türkçe dersleriyle öğrencilerin konuşma becerilerinin geliştirilmesi, Türk toplumunu ve kültürünü yakından tanımaları ile yapılacak gezi ve etkinlikler sayesinde aktif öğrenmelerinin sağlanması olarak planlanmıştır. Araştırma sonunda elde edilen görüşmelerden hareketle hem yaz okulu değerlendirilmiş hem de öğrencilerin belirlenen hedeflere ulaşım ulaşımadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca çalışma bu alanda yapılacak diğer yaz okullarına etkinlik, ders planı ve çalışma dosyaları hakkında oluşturulacak materyaller için örnekler sunması açısından önemlidir.

Araştırmanın amaçlarından biri diğeri de Çinli öğrencilerin Türkiye ve Çin arasındaki farklılıklara ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Bu bağlamda öğrencilerin Türkiye hakkındaki düşünceleri incelenmiş, tematik olarak gruplanmış ve yorumlanmıştır. Benzer çalışmalara bakıldığında çeşitli ülkelerden yabancı öğrencilerin Türkiye ve Türkçe algılarının incelendiği görülmüştür (Aliyev ve Öğülmüş, 2015; Aydın, 2018; Boylu ve Işık, 2020; Kahraman, 2018; Karatay ve Kartallıoğlu, 2019; Özlük, Doğan, Ergen Işıklar ve Özlük, 2019; Yiğit, 2021; Zhang ve Şahin Kütük, 2020). Bu çalışmalar arasından Zhang ve Şahin Kütük'ün (2020) çalışması Çinli öğrencilerin Türkiye'deki kültürel, sosyal ve akademik entegrasyon süreçlerini ele almıştır. Fakat Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara yönelik ya da konuyla ilgili herhangi bir yaz okuluna ait çalışma olmadığı için bu araştırma önem arz etmektedir.

Problem cümlesi

Araştırmanın problem cümlesini "Yaz okulu için Türkiye'de bulunan Çinli Türkoloji öğrencileri bu süreçte Türkiye'ye dair ne tür farkındalıklar edinmişler ve yaz okulundan ne ölçüde faydalanmışlardır?" sorusu oluşturmaktadır. Bu ana problem etrafında cevap aranan alt problemler aşağıdaki gibidir:

1. Çinli öğrencilerin edindikleri deneyimlerden hareketle Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Çinli öğrencilerin edindikleri deneyimlerden hareketle Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara ilişkin tematik dağılım nasıldır?
3. Çinli öğrencilerin yaz okulu hakkındaki görüşleri nelerdir?
 - a. Yaz okulu öğrencilerin Türkçe dil becerilerini geliştirmeye katkı sağladı mı?
 - b. Yaz okulunun, dil becerilerinin gelişimine etkisi nasıldır?
 - c. Öğrencilerin yaz okulu hakkında düşünceleri nelerdir?
 - d. Öğrencilere göre ileriki zamanlarda planlanacak yaz okulunda olması gerekenler nelerdir?

2. Yöntem

Araştırma deseni

Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışması kullanılmıştır. Bu desene göre, duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu bağlamda, bu araştırmada öğrencilerin Türkiye farkındalıkları incelenmekte ve yaz okulu projesi değerlendirilmektedir.

Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu projeye katılan Zhejiang Uluslararası Çalışmalar Üniversitesi Doğu Dilleri Fakültesi (浙江外国语学院/东语学院) Türkçe Bölümü öğrencileri oluşturmuştur. Haftalık 18 saat Türkçe eğitimi gören öğrenciler birinci yıllarını bitirdikten sonra Temmuz 2019'da 3 haftalık yaz okulu için İstanbul'a gelmişlerdir. 9'u kız 1'i erkek olmak üzere toplamda 10 Çinli öğrenci araştırmada yer almıştır. Öğrenciler için araştırma içinde Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5.... şeklinde kodlar kullanılmıştır.

Verilerin toplanması ve analizi

Araştırmada kullanılan veriler her gün sonunda öğrencilerden e-posta yoluyla toplanarak incelenmiştir. Yaz okulunun başladığı ilk günden son güne kadar öğrencilerin Türkiye ile Çin arasında gördükleri farklılıkları yazmaları istenmiştir. Ne yazacakları konusunda serbest bırakılan öğrencilerin ilettikleri farklılıklar araştırmacılar tarafından incelenmiş, tematik gruplara ayrılmış ve yorumlanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde betimsel analizden yararlanılmıştır. Bu yaklaşıma göre, elde edilen veriler, belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Buradaki amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 256).

Öte yandan öğrencilerin yaz okulu hakkındaki görüşlerini toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" hazırlanmıştır. Toplam 4 madde olan formda öğrencilerden ses kaydı ile alınan görüşler soru temalarına göre ayrılmış ve yorumlanmıştır.

3. Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Çinli Türkoloji öğrencilerine uygulanan yaz okulunun değerlendirilmesiyle ilgili alt problemlere yer verilmiştir.

1. Çinli öğrencilerin edindikleri tecrübelerden hareketle, Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara ilişkin görüşlerine yönelik bulgular;

Çinli öğrencilerin Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara ilişkin olumlu görüşleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 14. Çinli öğrencilerin Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara ilişkin olumlu görüşleri

	Açık hava sinemasının olması	Ö1, Ö4, Ö5, Ö7, Ö10
Olumlu görüşler	Türkiye'nin Çin'de daha ucuz olması	Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9
	Türkiye'de ulaşımın daha hızlı olması	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö7
	Her yerde fazla kedi olması	Ö6, Ö7, Ö8
	İstanbul'da ulaşımın modern olması	Ö2, Ö3, Ö9
	Mezuniyet törenlerinin neşeli geçmesi	Ö2, Ö4, Ö10
	Türklerin neşeli olması	Ö1, Ö5
	Türklerin kirpiklerinin uzun ve gözlerinin güzel olması	Ö2, Ö5
	Türkiye'de Çin kadar trafiğin olmaması	Ö2, Ö3
	İstanbul'un temiz bir şehir olması	Ö2
	İstanbul'da görüş mesafesinin uzun olması	Ö2
	Sosyal hayattaki atmosferin rahatlatıcı olması	Ö2
	Üniversiteler içinde öğrencilerin oturabileceği yeşil alanların olması	Ö8
	Türklerin turistleri özellikle Çinlileri sevmesi	Ö5
	Türkiye'nin kalabalık olmaması	Ö2

Tablo 1'e bakıldığında öğrencilerin görüşlerini Türklerle ilgili, Türkiye ile İstanbul'la ilgili ve diğer konular olmak üzere sınıflandırmak mümkündür. Çinli öğrenciler Türkler hakkında neşeli olmaları, görünüşlerinin güzel olması, turistleri sevmeleri ve toplum içindeki atmosferin daha cana yakın olduğu gibi olumlu izlenimler belirtmişlerdir. Ö2 kodlu öğrenci "*Türkiye'de sosyal atmosfer rahatlatıcı. Sokaklarda konuşan, oturan insanlar var, gülüyorlar.*" görüşünü belirtirken Ö5 kodlu öğrenci "*Türkler yabancıları çok seviyorlar. Özellikle Çinli çok seviyorlar. Türkler Çinli insanlarla sohbet etmeyi seviyorlar.*" şeklinde görüş belirterek Türklerle ilgili olumlu izlenimlerini desteklemişlerdir. Türkiye ve İstanbul hakkında ise şehrin temiz olması, çok fazla gökdelen olmaması (Ö2; *Kentsel yerleşimde Çin içinde çok yüksek binalar var. İstanbul'da görüş uzağa gidiyor ama Çin'deki şehirlerde bu durum yok.*), kalabalık olmaması, ulaşımın modern ve hızlı olması (Ö3; *Türkiye'nin otobüsleri Çin'den çok daha hızlı.*) öğrencilerin pozitif yaklaşım sergilemelerine sebep olmuştur. Ayrıca İstanbul'da her yerde kedilerin olması ve üniversitede mezuniyet töreninin eğlenceli geçmesi de öğrenciler için olumlu bir etken olmuştur. Yaz okulu devam ederken Aydın TÖMER mezuniyet programı düzenlemiş ve Türkçe öğrenen öğrencilerini mezun etmiştir. Misafir olarak mezuniyet törenine katılan Çinli öğrenciler törende şarkı söyleyen, dans eden, tiyatro gösterilerinde görev alan öğrencilerle karşılaştıkları için bu durumu ilginç ve eğlenceli bulmuşlardır. Ö4 kodlu öğrencinin yorumları (*Bugün biz mezuniyet törenine gittik. Orda hepimiz çok heyecanlı. Onlar davul çaldı dans etti, çok canlı. Ama Çin'de mezuniyet töreninde daha ciddiler. Öğrenciler genellikle sadece oturur başka şeyler yapmazlar.*) olumlu tutumunu vurgulamıştır.

Çinli öğrencilerin Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara ilişkin olumsuz görüşleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 15. Çinli öğrencilerin Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara ilişkin olumsuz görüşleri

Olumsuz görüşler	İçmek için sıcak su makinelerinin olmaması	Ö2, Ö3, Ö8, Ö9
	Öğle uykusu zamanının olmaması	Ö1, Ö9, Ö10
	Bisiklet kullanımının az olması	Ö3
	Elektronik ödeme sisteminin olmaması	Ö2
	Türkiye'de kızların çok sigara içmesi	Ö1

Tablo 2 incelendiğinde Çinli öğrencilerin yaz okulu sürecinde çok fazla olumsuz durumla karşılaşmadığı tespit edilmiştir. Bazı öğrenciler olumsuz hiçbir görüş belirtmezken (Ö4, Ö5, Ö6, Ö7) bazıları da bir (Ö8, Ö10) ya da iki (Ö1, Ö2, Ö3, Ö9) negatif görüş ifade etmiştir olumsuz görüşler incelendiğinde dört maddenin Çin'deki sosyal alışkanlıklar ve toplum hayatını etkileyen teknolojik gelişmeler olduğu saptanırken sadece bir maddenin Türkiye'deki sosyal yaşantının bir parçası olduğu incelenmiştir. Örneğin; (Çin'de yaşayan araştırmacıların deneyimlerinden hareketle) öğrencilerin Türkiye'de içilebilir sıcak su makinesi araması tamamen Çin'in sosyal yaşantısıyla ilgilidir. Çin'de her yerde (üniversite, okul, hastane, resmi kurumlar, parklar...) ücretsiz sıcak su makinaları bulunmakta ve genç yaşlı herkes bu makinalardan sıcak su alarak termosunda sadece su ya da çay olarak içmektedir. Öyle ki hastanelerde dahi doktorlar, hastalarına daha çok sıcak su içmesinin daha sağlıklı olacağını önermektedir. Başka bir örnek ise öğle uykusu zamanının olmasıdır. Çin'de genellikle yaz aylarında öğle yemeğinden sonra bireyler dinlenmek için kısa bir uyku molası verirler. Fakat Türkiye'de böyle bir alışkanlık olmadığı için bu durum öğrenciler gözünde olumsuz bir tutuma dönüşmüştür. Elektronik ödeme sistemi ve bisiklet kullanımının Çin'de fazla olması toplum hayatını etkileyen teknolojik gelişmeler içerisine alınabilir. Çünkü Çin içindeki bireylerin çoğu ödeme işlemlerini (market, okul, hastane, resmi kurumlar...) cep telefonlarından karekod okutarak gerçekleştirmektedir. Bu durum yanlarında nakit para taşımalarına gerek kalmadığı için çok daha hızlı ve kolay bir ödeme şeklidir. Hatta yine karekod okutularak topluma tahsis edilen bisikletleri kiralamak ve kullanmak da bu gelişmeyle ilgilidir. Öğrencilerin olumsuz diye bildirdikleri görüşlerin aslında kendi toplumlarındaki alışkanlıklarını Türkiye'de bulamamalarından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

2. Çinli öğrencilerin edindikleri tecrübelerden hareketle Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara ilişkin tematik dağılıma yönelik bulgular;

Bu alt problem kapsamında Türkçe yaz okuluna katılan Çinli öğrencilerin görüşleri temalara ayrılmış ve bu temalar etrafında yorumlanmıştır. Öğrencilerin görüşlerinden hareketle temalar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 16. Çinli öğrencilerin Türkiye ile Çin arasındaki farklılıklara ilişkin görüşlerinin tematik dağılımı

Tema	Tespit	Tekrar Eden
Toplum alışkanlıkları	Türklerin güneşte şemsiye kullanmaması ama Çinlilerin kullanması	Ö2, Ö3, Ö9
	Türkiye'de berber ve kuaför var. Ama Çin'de fark yok. Kadın erkek aynı yerde olur.	Ö1, Ö3
	Türkiye'de kız öğrencilerin çok sigara içmesine karşın Çinli kız öğrencilerin az içmesi	Ö1
	Türkiye'de bazı lokantalarda garson için hizmet ücreti alınması	Ö1
	Türkiye'de çarşılarda, lokantalarda, erkeklerin de çocuklara bakması ama Çin'de her zaman annelerin çocuklarla ilgilenmesi	Ö1
	Türkiye'de mısırın tuzlu Çin'de tatlı olması	Ö2, Ö4, Ö6, Ö7,

Yemek	Çinlilerin sıcak su içmesi fakat Türklerin soğuk su içmesi	Ö10 Ö1, Ö2, Ö3, Ö8
	Türkiye'de pirincin yağ ve tuz ile Çin'de ise sade yapılması	Ö2, Ö3, Ö9
	Çinlilerin kahvaltı çeşidinin az olması fakat Türk kahvaltısının çok çeşitli olması	Ö2
	Türkiye'de salata çeşidinin çok Çin'de ise az olması	Ö2
Din	Camiye girmek için eşarbin gerekmesi	Ö5, Ö8
	İstanbul'da bir günde beş defa ezan okunması	Ö2
	Türklerin çoğunun Müslüman olması fakat Çin'de çok az bir kesimin Müslüman olması	Ö6
Fiziki görünüş	Türkiye'de erkeklerin çoğunun sakallı ve bıyıklı olmasına karşın Çinli erkeklerde bu durumun çok az olması	Ö1, Ö3
	Türklerin kirpiklerinin çok uzun ve gözleri büyük olması	Ö2, Ö5
	Türkiye'de erkeklerin kolunda Çin'den daha uzun kıl olması	Ö3
Ulaşım	Türkiye'de ulaşımın Çin'den çok daha hızlı olması	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö7
	Türkiye'de bisikletin Çin'den daha az olması	Ö3
	Türkiye'de taksinin fiyatının zamana göre ama Çin'de uzaklığa göre olması	Ö8
Alışveriş	Türkiye'nin daha ucuz olması	Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9
	Pazarlık yapabilmek	Ö7, Ö8
Dil	Çin'de farklı bölgelerde yaşayan kişilerin konuştuklarını anlamaması fakat Türkiye'de herkesin iletişim kurabilmesi	Ö1, Ö6
Geleneksel Sanatlar	Türkiye'de gölge oyunlarını tek kişi seslendirirken Çin'de iki veya daha fazla kişinin seslendirmesi	Ö1, Ö6, Ö8
	Türkiye'de alışveriş merkezlerinde ve üniversite kapılarında güvenlik olması	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10
Güvenlik	Türkiye'de her yerde polisin olması	Ö1, Ö10
Sokak	Türkiye'de her yerde kedinin olmasına karşın Çin'de olmaması	Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8
	Türkiye'de sokaktaki köpeklerin Çin'dekilerden daha büyük olması	Ö2, Ö4, Ö7, Ö8
Sosyal yapı	Türklerin turistleri çok sevmesi onlarla ilgilenmesi	Ö5
	Türkiye'de sosyal atmosferin rahat olması ve insanların birbirleriyle sokakta sohbet edebilmesi	Ö2
Vatandaşlık görevleri	Türkiye'de her erkeğin askerlik yapmak zorunda olması	Ö1, Ö9

Tablo 3'e göre öğrencilerin görüşleri 13 tema (yemek, toplum alışkanlıkları, ulaşım, din, fiziki görünüş, alışveriş, dil, geleneksel sanatlar, sosyal yapı, vatandaşlık görevleri, güvenlik ve sokak) etrafında toplanmıştır. Bu temalardan en çok yemek, ulaşım, alışveriş, güvenlik ve sokak temalarında tekrar

eden cümle sayısının fazla olduğu görülmüştür. Aşağıda en çok tekrar edilen kategoriler arasında yine en çok tekrar edilen maddeler yorumlanmıştır.

Yemek: Mısırın Türkiye'de tuzlu, Çin'de ise tatlı olması öğrencilerin çoğunun (Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10) dikkatini çekmiştir. Türkiye'de sokakta satılan mısır tuzlanarak müşteriye verilirken Çin'de durum böyle değildir. Çin'de mısır tuzlanmaz ve haşlanarak sade yenir. Bir diğer tekrar eden madde ise Çinlilerin suyu sıcak olarak içtiği Türklerin ise normal ve soğuk (Ö1, Ö2, Ö3, Ö8) içtiğidir. Bu durum Tablo 3'te toplum alışkanlıkları olarak açıklanmıştır.

Ulaşım: Öğrenciler Türkiye'de ulaşımın Çin'den çok daha hızlı olduğunu (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö7) belirtmişlerdir. Buna gerekçe olarak İstanbul'da metrobüslerin trafiğe girmeden kendilerine ait bir hat içerisinde ilerlediğini, metroların yanında tramvayların da olduğu ve otobüslerin Çin'deki otobüslere göre daha hızlı gittiğini ifade etmişlerdir.

Alışveriş: Türkiye'nin Çin'e göre daha ucuz olduğunu (Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9) belirten öğrenciler, bol bol alışveriş yapmışlardır. Özellikle tekstil ürünlerinin fiyatlarının kendi bütçelerine göre çok uygun olduğunu vurgulamışlardır.

Güvenlik: Öğrenciler Türkiye'de alışveriş merkezlerinin ve gezdikleri üniversitelerin kapılarında güvenlik (Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10) gördüklerinde şaşırılmışlardır. Çünkü Çin'de alışveriş merkezlerinde güvenlik bulunmamaktadır. Üniversitelerde ise güvenlik bulunmakta fakat üniversitenin içine girip çıkarken herhangi bir soru sormamakta ya da işlem yapmamaktadırlar.

Sokak: Türkiye'de her yerde sahipsiz kedilerin olması (Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8) ve sokak köpeklerinin Çin'deki köpeklerden daha büyük olması (Ö2, Ö4, Ö7, Ö8) öğrenciler için dikkat çekici olmuştur. Çin sokaklarında çok az sahipsiz hayvan bulunmaktadır ve köpeklerin çoğu küçük ırklardan oluşmaktadır.

En çok tekrar eden maddeler dışında dikkat çeken bir diğer husus da *dil* kategorisidir. Öğrencilerden ikisi (Ö1 ve Ö6) Çin'de başka bölgelerde konuşulan lehçeyi anlayamadıklarını fakat Türkiye'de her konuşurun birbirini anladıklarını ifade etmişlerdir. Örnek olarak öğrenciler "Nabiyon be ya!" cümlesini öğrenmiş ve her gördükleri Türk'e bu cümleyi söyleyip karşılık almışlardır. Bu noktada öğrencilerin kastettiği Türkiye'de konuşulan ağızları her Türkün anlayabilmesi ve bu durumun bir problem yaratmamasıdır. Fakat Çin'de durum farklıdır çünkü Çin içinde standart dil Mandarin Çincesi olmasına rağmen neredeyse her bölgenin ayrı bir lehçesi vardır. Bu durum yazıda eşitliği sağlasa da konuşma esnasında kendini belli etmektedir. Çin içinde televizyon yayınlarında veya internet üzerindeki videolarda standart dilin alt yazısı bulunmaktadır. Bunun sebebi aynı yazılan karakterlerin lehçelere göre farklı bir biçimde okunmasıdır.

3. Öğrencilerin yaz okulu hakkındaki görüşlerine yönelik bulgular:

Bu alt başlıkta öğrencilerin 3 hafta süren proje hakkında neler düşündükleri incelenmiştir. Bu kapsamda yaz okulunun öğrencilerin Türkçe dil becerilerini geliştirmesine olan katkısı, hangi becerileri daha çok geliştirdiği, proje hakkında olumlu ve olumsuz görüşleri ile daha sonra yapılacak olan yaz okullarında farklı veya gerekli neler olması gerektiği incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Yaz okulunun öğrencilerin Türkçe dil becerilerine katkı sağlayıp sağlamadığına yönelik bulgular

Projenin öğrencilerin Türkçe dil becerilerine katkı sağlayıp sağlamadığına yönelik tablo ve öğrencilerin yorumları bu başlık altında toplanmış, incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 17. Yaz okulunun öğrencilerin Türkçe dil becerilerine sağladığı katkıya ilişkin görüşler

	Evet	Hayır
Yaz okulu Türkçe dil becerilerinizi geliştirmeye katkı sağladı mı?	%100	-

Tablo 4 incelendiğinde projeye katılan 10 öğrencinin tamamının yapılan yaz okulunun Türkçe dil becerilerini geliştirdiğini ifade ettiği görülmektedir. Öğrenci bazında görüşler incelenecek olursa;

Ö1- *Bu yaz kampı bana beş alanda da belli bir gelişme verdi. Çünkü her gün Türkçe konuşmalı, dinlemeli, kullanmalıyım.*

Ö2- *Bence yaz okulu Türkçe becerimi geliştirmemi katkı sağladı. Okulda, yurttan, her yer Türkler doludur. Herhangi bir şey yapmak istersem Türklerle konuşmalıydım. Böyle Türkçe daha iyi anlayabildim ve konuşabildim. Bundan dışında, İstanbul'da çok gezdim, tarihi ve kültürel yerleri ziyaret ettim. Türkiye'nin gelenekleri kendi gözlerimle gördüm. Türkiye ile daha çok ilgileniyorum ve heyecanla Türkçeyi öğrenebiliyorum.*

Ö3- *Yaz okulunda biz birçok turistik yer hakkında makaleler okumak ve bazı yerleri kendimizi tanıtmak için çalıştık. Bu yüzden çok yeni kelime biliyorum ve Türk kültürüne de derinden maruz kaldım. Dil bilgisi öğrendik ve yazmayı pratik ettim. Sadece öğretmenlerimizle değil, restoranda sık sık Türklerle de konuştuk. Aynı zamanda bazı Türk tanıştık.*

Ö4- *Çok ilginç, çok yere gittik, çok şey yaptık, daha çok Türk kültürü öğrenmek ve Türkçe konuşmak fırsat var.*

Ö5- *Türkçe dil becerilerim gelişti. Türkiye'de birçok yerel insanla tanıştım, onlarla konuştum, Çin ve Türk kültürünü karşılaştırdım ve sadece arkadaşlık değil değişik bilgi edindim.*

Ö6- *O zaman her gün çok Türkleri görebildik. Bu yüzden çok Türkçe dinleyebildik konuşabildik ve derste çok okuyabildik yazabildik.*

Ö7- *Evet, yaz okulu benim Türkçe okuma, konuşma ve dinleme becerilerim çok geliştirdi. Türkiye'de hiçbiri Çince anlatmıyorlar, bir yandan Türkçe konuşmak zorunda kalıyorum, öte yandan konuşma hızlarına uyum sağladım, bu dinleme becerime yardım ediyor.*

Ö8- *Bence yaz okulu sizce Türkçe becerilerinizi konuşma ve dinleme geliştirmenize katkı sağladı. Okulda öğretmen ile konuştuk, ders bitirdikten sonra, biz yemek yerken, alışveriş yaparken insanlar ile konuştuk ama kolay sözleri konuştuk.*

Ö9- *Biz Türkiye'deyken derslerimizde hocalarımız tamamen Türkçe ile konuştuk. Bu yüzden konuşma ve dinleme geliştirmemize katkı sağladı. Aynı zamanda günlük hayatımızda biz birçok Türk ile konuşmamız lazım bu yüzden biz dil bilgisi de öğrenebiliriz.*

Ö10- *Bence yaz okulu bizim Türkçe becerilerimizi geliştirmemize katkı sağladı. Türkiye'de dinleme ve konuşma daha çok kullanılır, böylece yetenek geliştirilir,*

gibi görüşlerin olduğu tespit edilmiştir. Öğrenciler Türkiye'de Türkçe dersler alarak, yapılan geziler ve atölye çalışmalarında Türk kültürünü öğrenerek ve dışarıda her zaman konuşabilecek bir Türk bularak yaz okulu süresince Türkçe becerilerini geliştirmek için çeşitli fırsatlar bulmuşlardır. Bunun yanında Türk ve Çin kültürünü de karşılaştıran öğrenciler Türkiye'de sadece Türkçe öğrenmeyip aynı zamanda Türk arkadaşlar da edinmişlerdir.

Yaz okulunda öğrencilerin geliştirdiği dil becerilerine yönelik bulgular

Çinli öğrencilerin Türkiye'deki yaz okulu süreçlerinde en çok geliştirdikleri dil becerilerini sırasıyla belirtmeleri istenmiş ve elde edilen bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 18. Çinli öğrencilerin gelişen Türkçe dil becerilerinin durumu

Öğrenci	1.	2.	3.	4.	5.
Ö1	Konuşma	Dinleme	Okuma	Yazma	Dil bilgisi
Ö2	Dinleme	Okuma	Konuşma	Yazma	Dil bilgisi
Ö3	Dinleme	Konuşma	Okuma	Yazma	Dil bilgisi
Ö4	Konuşma	Dinleme	Okuma	Yazma	Dil bilgisi
Ö5	Dinleme	Konuşma	Dil bilgisi	Yazma	Okuma
Ö6	Dinleme	Konuşma	Okuma	Yazma	Dil bilgisi
Ö7	Konuşma	Dinleme	Okuma	Yazma	Dil bilgisi
Ö8	Konuşma	Dinleme	Dil bilgisi	Okuma	Yazma
Ö9	Dinleme	Konuşma	Yazma	Dil bilgisi	Okuma
Ö10	Dinleme	Okuma	Konuşma	Dil Bilgisi	Yazma

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılan 10 öğrenciden altısının birinci sırada dinleme becerisini (Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö9, Ö10), dördünün ikinci sırada konuşma (Ö3, Ö5, Ö6, Ö9) ve dinleme becerisini (Ö1, Ö4, Ö7, Ö8), beşinin üçüncü sırada okuma becerisini (Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7), yedisinin dördüncü sırada yazma becerisini (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7) ve altısının beşinci sırada dil bilgisi becerisini (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7) geliştirdiği tespit edilmiştir.

Çinli öğrencilerin yaz okulu hakkındaki düşüncelerine yönelik bulgular

Bu alt başlıkta yaz okuluna yönelik olumlu ve olumsuz görüşler incelenmiştir.

Yaz okulu hakkındaki olumlu görüşlere yönelik bulgular

Öğrencilerin yaz okulu hakkındaki olumlu görüşleri incelenmiş ve tablo olarak gösterilmiştir.

Tablo 19. Yaz okulu hakkındaki olumlu görüşlere yönelik tespitler

Tespit	Öğrenci kodları
Türk arkadaş edinme	Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, Ö10
Türk kültürünü yakından tanıma	Ö3, Ö5, Ö8, Ö9, Ö10
Türkçeyi pekiştirme	Ö2, Ö3, Ö4, Ö7,
Lezzetli Türk yemeklerini deneyimleme	Ö1, Ö9
Ders esnasından adı geçen yerleri yakından görebilme	Ö2, Ö6
Çin'i Türklere anlatabilme fırsatı	Ö5
İlgili öğretmenler	Ö1
Türk tarihi ve sanatını öğrenme	Ö7

Tablo 6'ya bakıldığında Türkçe Bölümü okuyan Çinli öğrencilerin İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı isimli yaz okulu projesine yönelik olumlu görüşlerini Türkçe, Türk kültürü, Türkler, Türk yemekleri, tarihi yerlerin ziyareti, kendi ülkelerini Türklere anlatabilme fırsatı ve süreç boyunca kendileriyle ilgilenen öğretmenler oluşturmaktadır. Öğrenciler her gün Türkçeye ve Türk kültürüne maruz kalmışlar, Türkçe

pratik yapacak Türk arkadaşlar edinmişler, her gün farklı Türk yemeği yiyerek Türk mutfağını deneyimlemişler ve yapılan atölye çalışmaları ile Türk sanatlarını tecrübe ederek gezip gördükleri yerler hakkında tarihi bilgiler öğrenmişlerdir.

Yaz okulu hakkındaki olumsuz görüşlere yönelik bulgular

Öğrencilerin yaz okulu hakkındaki olumsuz görüşleri incelenmiş ve tablo olarak gösterilmiştir.

Tablo 20. *Yaz okulu hakkındaki olumsuz görüşlere yönelik tespitler*

Tespitler	Öğrenci kodları
Türk yemeklerine alışkın olunmaması	Ö1, Ö5
Gezilerin sadece İstanbul'la sınırlı kalması	Ö3
Yaz okulu sürecinin kısa olması	Ö6

Tablo 7'ye bakıldığında yaz okulu hakkında sadece dört öğrencinin (Ö1, Ö3, Ö5, Ö6) olumsuz görüş bildirdiği tespit edilmiştir. 3 hafta boyunca Çin yemeklerinden uzak sadece Türk yemeklerinin yenmesi, yaz okulunun 3 hafta ile sınırlı kalması ve İstanbul dışında herhangi bir şehre gezi planı yapılmaması öğrenciler tarafından olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

Öğrencilerin ileriki zamanlarda yapılacak olan yaz okullarında olması gerekenlere yönelik görüşlerine ait bulgular

Sonraki yıllarda yapılacak olan yaz okullarında olması gereken durumlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 21. *Gelecek yıllardaki yaz okullarında bulunması gerekenler üzerine tespitler*

Tespitler	Öğrenci kodları
Türklerle daha çok iletişim sağlanması	Ö4, Ö8, Ö10
Gezilecek yerlerin öğrencilere seçtirilmesi	Ö2
Gezi programının yoğun olmaması	Ö1
Öğrencilere küçük gösteriler yaptırılması	Ö9
Staj ve basit iş imkânlarının ayarlanması	Ö5

Öğrencilerin yapılmasını gerekli gördüğü maddeler arasında Türklerle Çinli öğrencilerin daha fazla iletişim içinde olmalarını sağlama, öğrencilerin özgüvenlerini artırmak adına ünlü Türk sineması repliklerinin öğrencilere yaptırılması, daha fazla Türkçeye maruz kalmak ve Türk iş hayatını deneyimlemek için kısa süreli staj imkânlarının olması, öğrencilerin merak ve ilgilerine göre gezilecek olan yerleri onların seçmesi ve gün içinde birden fazla gezi noktasına giderek yorulmamak için gezi programlarının dinlenmeyi de içine alacak bir biçimde oluşturulması tespit edilmiştir.

4. Sonuç ve tartışma

İstanbul'da gerçekleştirilen yaz okulu projesinin çıktılarını bakıldığında Çinli öğrencilerin Türkiye'den kültür ve dil anlamında kendilerini geliştirerek ayrıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler genellikle Türkiye hakkında olumlu görüşler belirtirken birkaç öğrencinin (Ö1, Ö2, Ö3, Ö8, Ö9, Ö10) toplum yaşamını kendi toplum yaşamları ile kıyasladığı ve bu sebeple farklılığı olumsuzluk olarak tespit ettiği sonucuna varılmıştır. En çok konuşma ve dinleme becerilerini geliştiren öğrencilerin ifadeleri

Sarojna'nın (2017) araştırmasında da Kore'ye giden Tayvanlı öğrencilerin geliştirdikleri beceriler ile benzerlik göstermektedir. Kültürel anlamda ise Çinli öğrenciler Türk kültürünü, yaşayış şeklini ve toplum alışkanlıklarını, Çin'de gördükleri dersler dışında birebir tanıma imkânına sahip olmuşlardır. Bu kapsamda Ünal'ın (2018) çalışmasına bakıldığında Almanca konuşulan ülkelerden Türkiye'ye yükseköğrenim için gelen yabancı öğrencilerin Erasmus tecrübesiyle Türk kültürünü yakından tanıdıkları saptanmıştır. Araştırmaya göre öğrenciler Türkiye'de geçirdikleri süre içerisinde Türklerin, yabancılara karşı sosyal hayat içinde olumlu bir tutum ve davranış sergilediklerini, kendilerinin de Türk kültürünü ve yaşama biçimini ayrıntılı bir şekilde öğrenebilmelerine olanak sağladığı için memnuniyetlerini dile getirmişlerdir. Uçak'ın (2017) Iraklı öğrenciler üzerinde yaptığı çalışmasında elde edilen sonuçlardan biri Türkiye'ye gelen öğrencilerin Türkleri dost, cana yakın, yardımsever olarak görmeleridir. Bu kapsamda çalışma Iraklı ve Çinli öğrencilerin Türkler hakkındaki olumlu fikirleri açısından paralellik göstermektedir. Ünal (2018) ile Alyılmaz, Biçer ve Çoban'ın (2015) araştırmaları da Çinli öğrencilerin Türkiye'de geçirdikleri zaman ile duygularının aynı yönde kesişmesi açısından bu çalışma ile benzerlik göstermektedir.

Ülkeler arası karşılıklı değişim programlarının ve yaz okullarının varlığı öğrenilen dilin veya yaşanılan ülkenin kültürünü anlama açısından oldukça önemli bir göstergedir. Genç İlter'in (2013) çalışması da İngiliz Dili ve Edebiyatı okuyan Türk öğrencilerin yine Erasmus programı ile yurt dışına gittikleri ve oradaki kültürü yakından tanımalarının yanı sıra dil seviyelerinde de gelişme gösterdiklerini tespit etmiştir. Öğrenciler orada kaldıkları süre içinde hem İngilizce öğrenmeye devam etmiş hem de günlük hayatta İngilizce kullanarak dil seviyelerini geliştirebilmişlerdir. Bununla beraber Genç İlter'in (2013) çalışması ile bu çalışma, öğrencilerin kültürü yakından tanımaları ve dil düzeylerinin artışı bakımından benzerlik göstermektedir. Yapılan diğer araştırmalar incelendiğinde de (Borràs ve Llanes, 2020; Gong, Ma, Hsiang ve Wang, 2020; McNair, Friginal ve Camacho, 2020; Karacan, 2014; Küçükçene ve Akbaşı, 2021; Özdem, 2013; Rodríguez, 2019) yurt dışında kısa süreli dil öğrenme deneyimi yaşayan öğrencilerin hedef dile olan motivasyonlarının arttığı ve yine hedef dilin konuşulduğu ülkeyi tanıma fırsatı buldukları, kültür ve yaşayış hakkında bilgi edindikleri, dört dil becerilerinde (yazma, konuşma, dinleme, okuma) gelişmeler olduğu bu çalışmayla benzer oranda görülmüştür.

Sonuç olarak İpek Yolu'nun Türkçe Kervanı Projesi, Türkçe öğrenen Çinli öğrenciler üzerinde hem Türkiye algısını olumlu yönde geliştirmiş hem de Türkçe seviyelerini olumlu düzeyde yükseltmiştir. Projenin amaçları içinde yer alan; yoğun Türkçe dersleri ile öğrencilerin dil becerilerinin geliştirilmesi, Türk toplumunu ve kültürünü yakından tanımalarının, yapılacak gezi ve etkinlikler ile öğrencilerin aktif öğrenmelerinin sağlanması gibi maddelerin de gerçekleştirilerek programın amaçlarını yerine getirdiği saptanmıştır. Proje hakkında genellikle olumlu görüşler bildiren öğrencilerin, olumsuz olarak gördüğü maddelerden biri projenin sadece 3 haftayla sınırlı olmasıdır. Aynı zamanda öğrenciler gelecek yıllardaki projeler için Türklerle daha çok iletişimin sağlanması, öğrencilerin küçük skeçler yapması, staj veya basit iş imkânlarının sağlanması, gezi yerlerini öğrencilerin seçmesi ve gezi programının yoğun olmaması gibi çeşitli önerilerde bulunmuşlardır.

Üniversitelerin ülkeler arası yapılan anlaşmaları ve yine ülkelerin uluslararası olumlu ilişkiler geliştirmek üzere görevli birimlerinin de desteği ve katkılarıyla bu tür program ve projelerin devamlılığının gelmesi her iki ülke için ayrı bir kazanç sağlamaktadır. Bu sayede yerinde dil ve kültür öğrenen öğrenciler kendi ülkelerine döndüklerinde gönüllü elçi konumunda olup, hedef dile ve ülkeye yardım ve hizmet konusunda istekli olacaklardır.

Kaynakça

- Aliyev, R. ve Öğülmüş, S. (2015). Türkiye'deki yabancı uyruklu öğrencilerin kültürlerarası etkileşim algısının incelenmesi. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 4 (12), 49-71.
- Alyılmaz, S., Biçer, N. ve Çoban, I. (2015). Atatürk Üniversitesinde öğrenim gören Kırgız öğrencilerin Türkçe ve Türkiye'ye yönelik görüşleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(1), 328-338.
- Aydın, G. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin Türkiye ve Türkçeye ilişkin algılarının incelenmesi (adü-tömer örneği). *Journal of Awareness*, 1141-164.
- Balcı, M. ve Melanlıoğlu, D. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı üzerine. *Kırkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10 (2). 173-198.
- Borràs, J. ve Llanes, À. (2020). L2 reading and vocabulary development after a short Study Abroad experience. *Vigo International Journal of Applied Linguistics*, (17), 35-55.
- Boylu, E. ve Işık, Ö. F. (2021). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli mülteci öğrencilerin Türkiye algılarına yönelik metaforik bir çalışma. *Başkent University Journal of Education*, 7 (1), 129-145.
- Chwialkowska, A. (2020). Maximizing cross-cultural learning from exchange study abroad programs: transformative learning theory. *Journal of Studies in International Education*, 24 (5), 535-554.
- Dağabakan, F.Ö. (2006). İki ayrı kültür iki farklı dil. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 31, 209-215.
- Eurobarometer, S. (2006). Europeans and their Languages. *European Commission*.
- Gallagher-Brett, A. (2004). *Seven hundred reasons for studying languages*. University of Southampton.
- Genç İter, B. (2013). How do mobility programs change efl students point of view? *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44, 181-188.
- Gong, Y. F., Ma, M., Hsiang, T. P. ve Wang, C. (2020). Sustaining international students' learning of Chinese in China: Shifting motivations among New Zealand students during study abroad. *Sustainability*, 12(15), 6289.
- Kahraman, E. (2018). Türkiye bursları ile İstanbul'a eğitime gelen öğrencilerin Türkiye'ye aşinalıkları ile Türkiye imajı ve kişiliği algısı ilişkisi, *T.C. İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Çalışmaları Dergisi*, 13, 67-112.
- Karacan, H. (2014). Öğrenci değişim programlarının dil öğrenen öğrenciler üzerindeki kültürel ve dilsel hizmetlerinin değerlendirilmesi: Erasmus ve Rus dili ve edebiyatı bölümü örneği. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 395-418.
- Karatay, H. ve Kartallıoğlu N. (2019). Moğol öğrencilerin Türkiye ve Türkçe algıları. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 1016-1028. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2019.19.49440-554935>
- Küçükçene, M. ve Akbaşı, S. (2021). Erasmus+ değişim programı kapsamında yurt dışına giden öğrencilerin programa ilişkin görüşleri. *Journal of Qualitative Research in Education*, 26, 155-170. doi: 10.14689/enad.26.7
- Lee, K. S. ve Ingenhoff, D. (2020). Cultural mediation in international exchange programs: personalization, translation, and coproduction in exchange participant blogs. *International Journal of Communication* 14, 4343-4363.
- McNair, J. K., Friginal, E. ve Camacho, A. (2020). Learning from short-term study abroad to innovate intensive English programs on U.S. campuses. *Frontiers: The Interdisciplinary Journal of Study Abroad*, 32(3), 182-207.

- Özdem, G. (2013). Yükseköğretim kurumlarında Erasmus programının değerlendirilmesi (Giresun Üniversitesi örneği). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 19(1), 61-98.
- Özlük, E., Doğan, F., Ergen Işıklar, Z. ve Özlük, D. (2019). Yükseköğretimdeki uluslararası öğrencilerin Türkiye imajı: Selçuk üniversitesi örneği. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi(The Journal of Social Economic Research)*, 38, 145-162.
- Rodríguez, F. J. B. (2019). Student performance in the school of international liberal studies' Spanish study abroad program. *國際教養学部論叢, 第11卷第2号*.
- Sarojna, K. (2017). The experiences and attitude toward the exchange programs in Korea among burapha university exchange students. *Annual Conference of Communication, Media and Culture (ACCOMAC)*, 1(1), 30-38.
- TDK. (2020). Güncel Türkçe Sözlük. <https://sozluk.gov.tr/> (13.04.2020).
- TDK. (2020). Eğitim Terimleri Sözlüğü. <https://sozluk.gov.tr/> (13.04.2020).
- Uçak, S. (2017). Irak'ta yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin Türkiye, Türkler ve Türkçe algısı. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(14), 491-512.
- Ünal, D. Ç. (2018). Türk insanını ve kültürünü tanımak: Almanca erasmus deneyim raporlarında kültürlerarası etkileşimin incelenmesi. *Bilgi- Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 87, 1-32.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yiğit, M. (2021). Saraybosna Yunus Emre Enstitüsündeki kursiyerlerin Türkiye algısı ve Türkçe öğrenme sebepleri. *Kıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11,(1), 207-216.
- Zhang, Y. ve Şahin Kütük, B. (2020). Türkiye'deki Çinli öğrencilerin kültürel, sosyal ve akademik entegrasyon süreçlerinde dijital platformların yeri. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 8, 96-118.